

Glazbena društva na prostoru bivše Vojne krajine nakon reinkorporacije s civilnom Hrvatskom i Slavonijom 1881.

Petra Babić

Glazbeni život u Vojnoj krajini

- Vojna krajina - obrambeni pojas između Habsburške Monarhije i Osmanskog Carstva
- Ključan u razdoblju najснаžnijih ratova, ali je do 19. stoljeća izgubio svoju primarnu funkciju
- 1873. - razvojačenje Vojne krajine
- 1881. - reinkorporacija teritorija u sastav Kraljevina Hrvatske i Slavonije

- Pukovnijski orkestri (Gospić, Otočac, Ogulin, Slunj, Bjelovar (2), Slavonski Brod, Nova Gradiška, Petrovaradin, Glina, Petrinja)
- Glazbeni zavodi u Petrinji i Senju
- Malobrojna ostala glazbena društva:
 - Petrinja: Gradska limena glazba (1808.); Četveroglasni muški zbor (1862.); Hrvatsko pjevačko društvo *Slavulj* (1864.);
 - Ruma: Srpsko crkveno pevačko društvo (1862.);
 - Mitrovica: Srpsko crkveno pevačko društvo (1865.)
 - Vinkovci: Glazbena škola (1854.); Pjevačko i glazbeno društvo *Sloga* (1872.)
 - Kostajnica: Gradsko pjevačko društvo *Sokol* (1870.)
 - Glina: Pjevačko društvo *Sokol* (1871.);
 - Slavonski Brod: Hrvatsko pjevačko društvo *Davor* (1871.);
 - Bjelovar: Hrvatsko pjevačko društvo *Dvojnice* (1872.)

I. Razina institucionalizacije: glazbena društva

- Udruge građana nastale na inicijativu pojedinca ili manje skupine
- Kultivirano provođenje slobodnog vremena
- Organiziranje prema zajedničkom interesu ili skupini pripadanja
- 1873.-1881. - 7 društava
- Dva limena orkestra vatrogasnih društava (Nova Gradiška, Ogulin), tamburaški orkestar (Đurđevac), četiri pjevačka društva (Gospić, Slunj, Daruvar, Petrovaradin)

Pjevačka društva

1882	Gospić - Srpsko pravoslavno crkveno pjevačko društvo	1902	Gospić - Radničko pjevačko društvo 'Hrvat'
1884	Virje - Hrvatsko pjevačko društvo 'Rusan'	1904	Vinkovci - Srpsko crkveno pevačko društvo u Vinkovcima
1885	Mitrovica - Mitrovačko hrvatsko pjevačko društvo 'Nada'	1905	Grubišno Polje - Pjevačko društvo Tomislav
1885	Petrinja - Pjevački zbor obrtničkog radničkog društva 'Banovac'	1905	Mitrovica - Srpska crkvena pjevačka družina
1886	Nova Gradiška - Hrvatsko pjevačko društvo 'Graničar'	1905	Surčin (Zemun) - Srpska crkvena pjevačka zadruga 'Graničar'
1886	Otočac - Pjevačko društvo 'Bilo'	1906	Korenica - Srpsko pjevačko društvo
1887	Karlovac - Pjevačko društvo 'Nada'	1906	Zemun - Njemačko pjevačko društvo
1888	Slavonski Brod - Srpsko crkveno pevačko društvo u Brodu	1907	Glina - Srpsko narodno crkveno pjevačko društvo
1892	Nova Gradiška - Udruga 'Novogradiška hrvatska omladina'	1907	Golubinci (Stara Pazova) - Srpsko crkveno pjevačko društvo
1894	Indija (Ruma) - Indijsko srpsko pevačko društvo	1907	Zemun - Hrvatsko obrtničko i trgovačko pjevačko društvo
1894	Ogulin - Hrvatsko pjevačko društvo 'Klek'	1908	Karlovac - Pjevački zbor Svete Trojice
1895	Beška (Stara Pazova) - Beščansko pjevačko društvo 'Concordia'	1910	Karlovac - Srpsko pjevačko društvo
1895	Slavonski Brod - Hrvatsko pjevačko društvo 'Davor'	1910	Nova Gradiška - Srpsko pjevačko društvo 'Zora'
1896	Zemun - Hrvatsko pjevačko društvo 'Odjek'	1911	Vinkovci - Srpsko pjevačko društvo 'Vila'
1896	Zemun - Srpska ratarska gornjovaroška crkvena pjevačka zadruga	1912	Nikinci (Ruma) - Hrvatsko pjevačko društvo 'Zvonimir'
1900	Podravska Slatina - Hrvatsko pjevačko društvo 'Zrinjski'	1912	Nikinci (Ruma) - Pjevačko njemačko društvo
1901	Ivanić-grad - Pjevačko društvo 'Posavac'	1913	Vinkovci - Pjevačko društvo 'Testreriseg'
		1914	Mitrovica - Srpsko zanatlijsko pevačko društvo 'Stražilovo'

Mješovita društva

1884	Kloštar Podravski - Glazbeno i pjevačko društvo "Dobrotvor"
1896	Nova Kapela (Nova Gradiška) - Pjevačko i tamburaško društvo 'Lovor'
1900	Kaniža Gospićka - Hrvatska seljačka čitaonica s pjevačkim i tamburaškim zborom
1900	Vinkovci - Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo 'Relković'
1901	Gospić - Pjevačko-glazbeno 'Velebit' (1901?)
1901	Vinkovci - Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo
1903	Županja - Hrvatsko pjevačko, tamburaško i čitaoničko društvo 'Tomislav'
1904	Drnje (Koprivnica) - Pjevačko glazbeno tamburaško društvo 'Danica'
1905	Vinkovci - Hrvatski sokol
1906	Dvor na Uni - Pjevačko glazbeno tamburaško društvo
1907	Velika Kapanica (Slavonski Brod) - Pjevačko tamburaško društvo 'Ivan Filipović'
1908	Babina Greda (Županja) - Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo 'Zvonimir'
1909	Križ Donji (Bjelovar) - Hrvatsko pjevačko glazbeno-tamburaško društvo
1909	Novska - Hrvatsko pjevačko i tamburaško društvo 'Šubić'
1911	Glina - Pjevačko tamburaško društvo 'Hrvatska vila'

Glazbena (instrumentalna) društva

1884	Vinkovci - Limena glazba Dobrovoljnog vatrogasnog društva
1886	Duga Resa - Limena glazba
1888	Glina - Gradsko-vatrogasna glazba
1899	Županja - Krajem 19. stoljeća Limena glazba Dobrovoljnog vatrogasnog društva
1903	Gospić - Glazbeno društvo u Gospiću
1904	Šigetec (Koprivnica) - Glazbeno društvo Šigetec
1907	Gospić - Glazbeno društvo
1909	Koprivnica - Cecilijino društvo 'Sveti Nikola'
1909	Koprivnica - Glazbeno društvo
1911	Karlovac - Glazbeno društvo

Tamburaška društva

1884	Petrinja - Prvo tamburaško društvo u Petrinji
1886	Karlovac - Trgovačko tamburaško društvo 'Hrvatska'
1903	Đurđevac - Hrvatsko tamburaško društvo 'Preradović'

II. Razina institucionalizacije: glazbene škole

- Viša razina institucionalizacije
- Nužan kontinuitet trajanja; obrazovni kadar; infrastruktura i financije
- Pokazatelj razvoja civilnog života - uglavnom osnivane nekoliko desetljeća nakon izlaska pojedinog grada iz sastava Vojne krajine:
 - Karlovac (izdvojen 1777., glazbena škola osnovana 1804.),
 - Križevci (izdvojeni 1759., 1813.),
 - Slavonski Brod (1893.),
 - Sisak (1895.),
 - Zemun (1909.)

	1893	1893/1894	1894/1895	1895/1896	1896/1897	1897/1898	1898/1899	1899/1900	1900/1901
■ Broj učitelja	1	1	1	1	2	1	1	1	1
■ Broj učenika	22	26	25	32	16	19	21	19	19
■ Mađarski	1	1	1						
■ Njemački				5	3		2		
■ Hrvatski	21	25	24	27	13	19	19	19	19
■ Katolici	22	25	25	27	11	16	15	11	11
■ Pravoslavci		1		1	2	1	4	3	3
■ Evangelici				1					
■ Židovi				3	3	2	2	5	5

Glazbena škola u Sisku

	1893	1893/1894	1894/1895	1895/1896	1896/1897	1897/1898	1898/1899	1899/1900	1900/1901
■ Broj učitelja	1	1	1	1	2	1	1	1	1
■ Broj učenika	22	26	25	32	16	19	21	19	19
■ Mađarski	1	1	1						
■ Njemački				5	3		2		
■ Hrvatski	21	25	24	27	13	19	19	19	19
■ Katolici	22	25	25	27	11	16	15	11	11
■ Pravoslavci		1		1	2	1	4	3	3
■ Evangelici				1					
■ Židovi				3	3	2	2	5	5

Glazbena škola u Brodu

	1884/ 1885	1888	1889	1890	1891	1892	1893/ 1894	1894/ 1895	1895/ 1896	1896/ 1897	1897/ 1898	1898/ 1899	1899/ 1900	1900/ 1901	1901/ 1902	1902/ 1903	1903/ 1904	1904/ 1905	1905/ 1906	1906/ 1907	1907/ 1908	1908/ 1909	1909/ 1910
■ Broj učitelja	4					2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4
■ Broj učenika	60	37	32	34	33	38	48	58	68	61	53	60	73	59	65	57	73	53	47	64	51	56	58
■ Njemački																						1	
■ Hrvatski							48	57	68	61	52	60	73	59	65	57	73	37	37	46	36	39	54
■ Srpski																	16	10	18	15	16	4	
■ Drugi								1		1													
■ Katolici							43	50	53	48	41	42	54	45	50	44	46	37	35	42	33	35	49
■ Pravoslavci							3	2	8	11	10	16	15	12	12	8	25	16	10	18	15	16	5
■ Grkokatolici													1										
■ Evangelici									7														
■ Unitarijanci															5								
■ Židovi							2	6		2	2	2	3	2	3		2		2	4	3	5	4

Glazbena škola u Karlovcu

III. Razina institucionalizacije: glazbeni zavodi

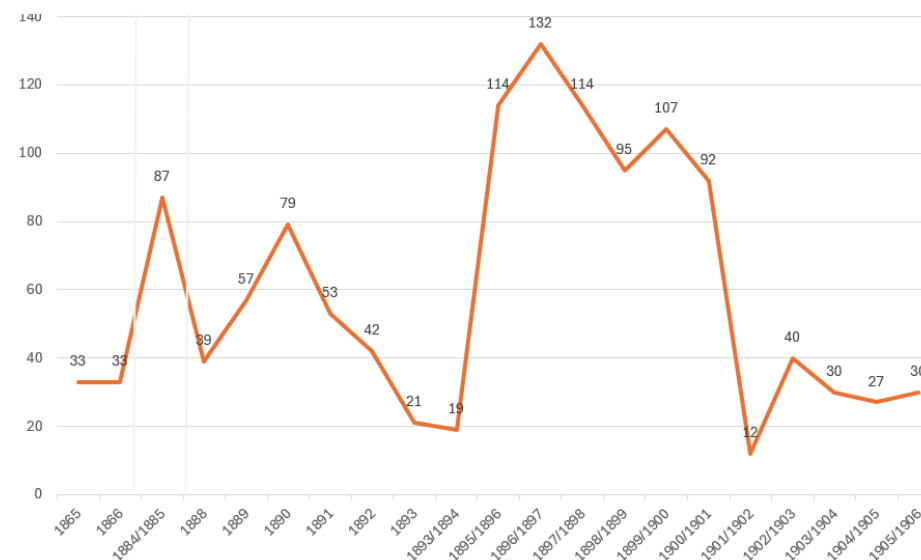
- Najviša razina institucionalizacije
- Institucije koje vode brigu o cjelokupnom glazbenom životu grada, imaju glazbenu školu i vlastiti orkestar
- Samo Senj i Petrinja
- Pokušaj osnivanja Glazbenog zavoda u Gospiću 1903.

- Glazbeni zavodi: snažna i bogata aktivnost 1840-ih; zastoj u djelovanju 1850-ih i 1860-ih; obnova aktivnosti 1870-ih

Glazbeni zavod u Petrinji

- Obnova aktivnosti 1873.
- 1881. - Gradska glazba Glazbenog zavoda sjedinjena s Vatrogasnim društvom, otada Gradsko-vatrogasna glazba
- Kontinuitet muziciranja, ali ne i institucije
- Glazbena škola nastavlja djelovati kao zasebna institucija (Gradska glazbena škola u Petrinji)

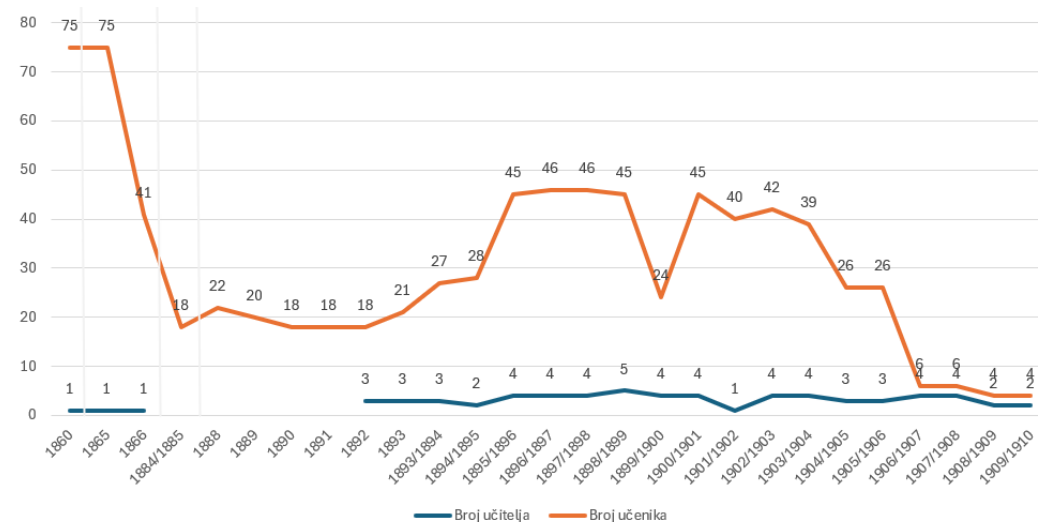

Broj učenika Glazbene škole u Petrinji 1865.-1866., 1884./1885., 1888.-1906-

Glazbeni zavod u Senju

- Novi statuti 1873. i 1883.
- Nove prostorije 1877.
- Glazbena škola i orkestar
- Važna uloga u glazbenom životu grada: javni koncerti na važne blagdane i praznike, privatne društvene zabave i koncerti
- Financiranje od prihoda članova i dotacije gradske općine

Broj učitelja i učenika Glazbene škole Glazbenog zavoda u Senju
1860., 1865.-1866., 1884./1885., 1888.-1910.

Hvala na pažnji!